

UCHWAŁA NR XI/79/2024
RADY MIEJSKIEJ W ŁOWICZU

z dnia 28 listopada 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Łowicza
na lata 2025 - 2028**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572) w związku z art. 4¹ ust. 1, 2, 2a i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939) **Rada Miejska w Łowiczu uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Łowicza na lata 2025-2028 w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Łowicza.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie w dniu 1 stycznia 2025 r.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Łowiczu

Zofia Wielemborek

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XI/79/2024
Rady Miejskiej w Łowiczu
z dnia 28 listopada 2024 r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA MIASTA ŁOWICZA NA LATA 2025-2028**

Łowicz, 2024 r.

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	3
II. PODSTAWY PRAWNE	4
III. DIAGNOZA	4
IV. OGRANICZENIA DOSTĘPNOŚCI ALKOHOLU	11
V. CEL GŁÓWNY PROGRAMU	11
VI. CELE OPERACYJNE	11
VII. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA LATA 2025-2028.....	12
VIII. MONITORING I EWALUACJA	19
IX. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	19
X. PRZEWIDYWANE EFEKTY	20
XI. FINANSOWANIE	20
XII. REALIZACJA PROGRAMU	21

I. WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025 – 2028 określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, uwzględniającej zmiany w przepisach wprowadzone z dniem 01 stycznia 2022 roku oraz art. 10 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Program stanowi kontynuację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024 rok (który traci swoją moc obowiązującą 31 grudnia 2024 roku) oraz wcześniejszych programów.

Zamieszczenie zadań wynikających z dwóch odrębnych przepisów w jednym Programie wynika przede wszystkim z faktu, iż do znacznej części problemów będących skutkiem nadmiernego spożywania alkoholu czy brania używek można zaproponować zbieżne działania profilaktyczne. Wyniki różnorodnych badań, obserwacja zachowań młodych ludzi oraz rekomendacje Światowej Organizacji Zdrowia wskazują potrzebę zintegrowanego podejścia do profilaktyki używania substancji psychoaktywnych. Szczególnie młodzi ludzie mają tendencję do podejmowania zachowań ryzykownych dla zdrowia, do których należy przede wszystkim eksperymentowanie z narkotykami, dopalaczami, nikotyną i alkoholem. Zasadnym jest stworzenie programu dotyczącego profilaktyki zachowań ryzykownych szkodliwych dla zdrowia oraz łączenie różnorodnych form profilaktyki podejmowanych wobec młodego pokolenia. Program ten jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii. Program ma na celu tworzenie spójnego systemu działań naprawczych i profilaktyki zmierzającej do zapobiegania powstawaniu nowych problemów alkoholowych i innych uzależnień oraz zmniejszeniu tych, które aktualnie występują.

Z dniem 1 stycznia 2022 roku weszła w życie Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw. Zapisy ustawy wskazują, że zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym powinny stanowić element gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025 – 2028 jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii. Program ma na celu tworzenie spójnego systemu działań naprawczych i profilaktyki zmierzającej do zapobiegania powstawaniu nowych problemów alkoholowych i innych uzależnień oraz zmniejszeniu tych, które aktualnie występują.

Adresatami programu są mieszkańcy Miasta Łowicza, w tym m.in. osoby uzależnione, zagrożone uzależnieniem wraz ze swoimi rodzinami, jednostki zajmujące się pracą z rodzinami, w których występują problemy z uzależnieniami, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe oraz wszyscy, którym zależy na promowaniu zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów oraz na szerzeniu idei trzeźwości w środowisku lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

II. PODSTAWY PRAWNE

1. Program przedstawia zadania własne Gminy wynikające z:
 - a) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2023 poz. 2151 z późn. zm.),
 - b) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2023 poz. 1939 z późn. zm.),
 - c) Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. 2022 poz. 1608 z późn. zm.),
 - d) Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2021 poz. 2469),
 - e) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2024 poz. 424 z późn. zm.),
 - f) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. 2024 poz. 1530 z późn. zm.),
 - g) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 (Dz.U. 2021 poz. 642).

III. DIAGNOZA

DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Osoby uzależnione, które same nie chcą poddać się leczeniu i terapii można zgłosić do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, za pośrednictwem której zostanie uruchomiona procedura zobowiązania do leczenia odwykowego.

W latach 2021-2023 Komisja rozpatrzyła łącznie następującą liczbę spraw

	2021	2022	2023
--	------	------	------

Źródło: Dane pozyskane z MKRPA w Łowiczu

Zobowiązania do leczenia odwykowego	40	45	25
w tym:			
Nowych spraw, które wpłynęły do MKRPA	29	23	15
Pozostałe sprawy z lat poprzednich	11	22	10
Umorzone sprawy	10	19	11
Skierowanych do sądu celem kontynuowania sądowej procedury zobowiązania do leczenia odwykowego	8	16	5

W latach 2021-2023 wnioski o leczenie do MKRPA zostały złożone przez:

	2021	2022	2023
Prokuratura Rejonowa	4	1	1
Komenda Powiatowa Policji	7	7	6
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	6	4	2
Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej/Kuratorzy Rodzin	1	-	-
Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Łowiczu	-	-	1
Członkowie rodzin	11	10	4
Inna GKRPA	-	1	1

Źródło: Dane pozyskane z MKRPA w Łowiczu

Liczba wniosków wpływających do Komisji w sprawie zobowiązania do leczenia odwykowego jest zróżnicowana. W ubiegłym roku zaobserwowano duży spadek osób zgłoszonych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

BADANIE ANKIETOWE

Dotychczas w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii nie przeprowadzano lokalnej diagnozy.

Niniejsza diagnoza społeczna została zrealizowana na terenie Gminy Miasta Łowicza w miesiącach wrzesień – październik 2024. W badaniu udział wzięły łącznie 194 osoby. Ankiety wypełnili: uczniowie losowo wybranych klas szkół ponadpodstawowych z terenu miasta Łowicza, osoby odwiedzające tutejszy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz inni losowo wybrani mieszkańcy miasta. Zróżnicowany dobór próby umożliwił pogłębienie badanych zjawisk związanych bezpośrednio z zagrożeniami społecznymi na terenie gminy

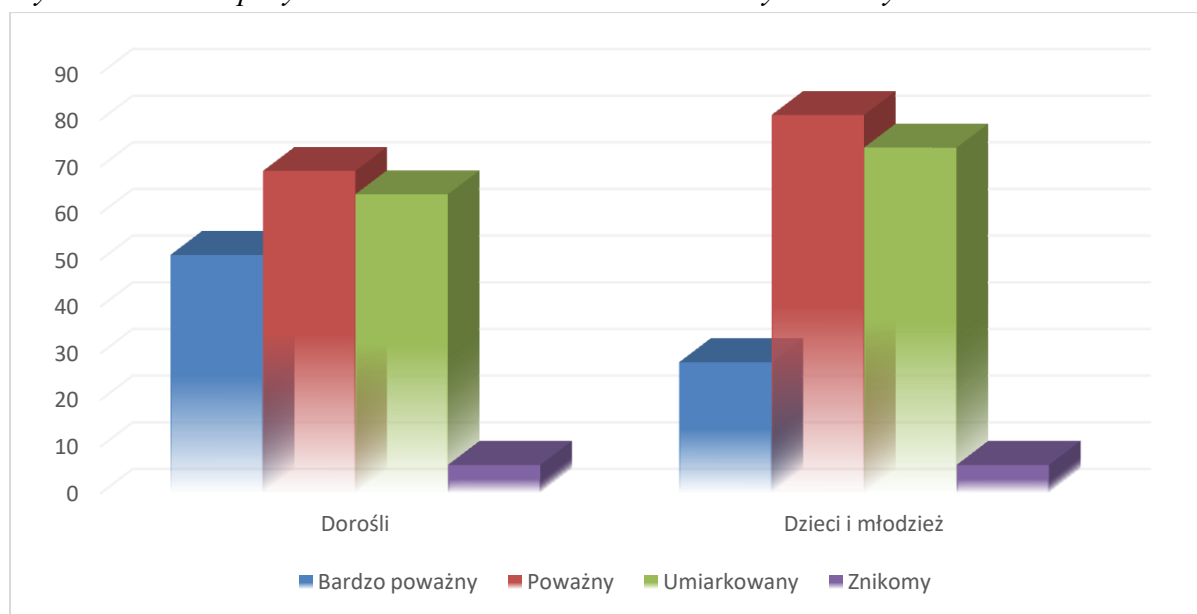
oraz uzyskanie informacji i opinii z różnych środowisk. Wyniki badań ankietowych przedstawiają się następująco:

Problem alkoholowy

Alkohol jest jednym z najczęściej przyjmowanych środków uzależniających na świecie. Nadużywanie alkoholu prowadzi do wielu negatywnych skutków przede wszystkim zdrowotnych jak i społecznych.

Według badań ESPAD z 2019 r., napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej, podobnie jak ma to miejsce w dorosłej części społeczeństwa. Próby spożywania alkoholu ma za sobą 80,0% uczniów klas VIII oraz 92,8% klas ponadpodstawowych.

Wykres 1. Ocena spożycia alkoholu wśród dzieci i młodzieży i dorosłych

Źródło: Badania własne

Z osób ankietowanych 36% oceniło spożycie alkoholu wśród dzieci i młodzieży jako problem poważny, 34% jako umiarkowany, 27% jako bardzo poważny. Oceny nie odbiegają zbyt wiele od siebie.

W odniesieniu do osób dorosłych 43% ankietowanych określa problem jako poważny, 39% jako umiarkowany, natomiast w ocenie 15% jako bardzo poważny. W obu grupach 3% określa problem jako znikomy.

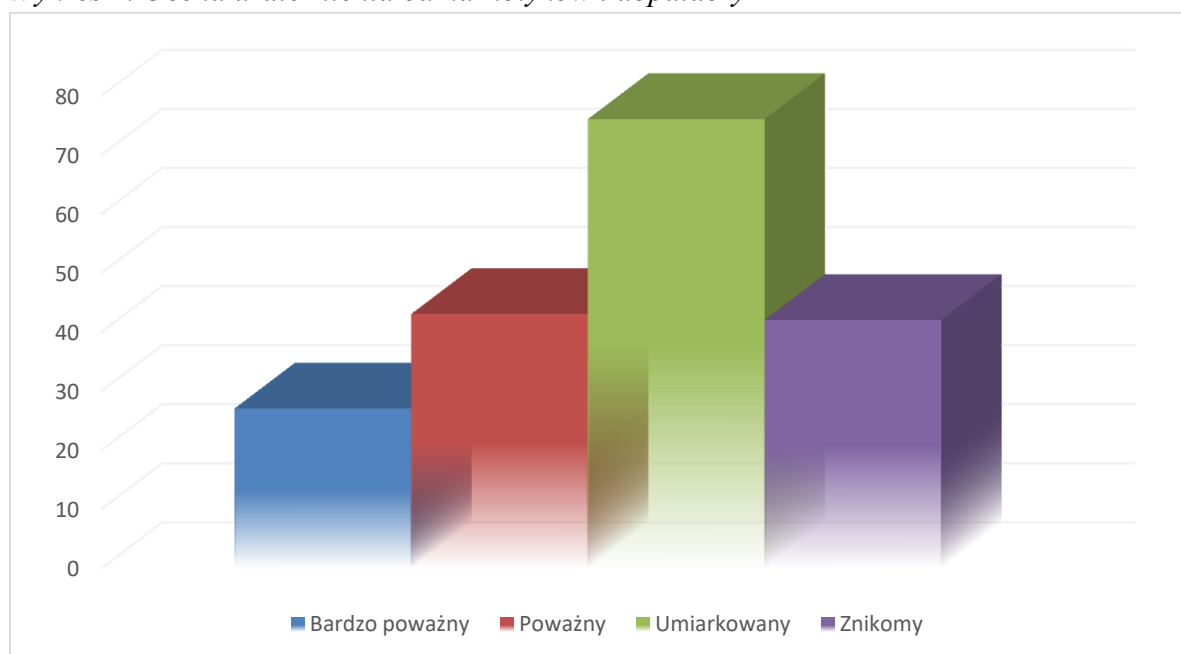
Pytanie o doświadczenie z alkoholem pokazało, że 14% ankietowanych nigdy nie piło alkoholu, podczas gdy 86% przyznało się do jego spożycia. Najliczniejsza liczba osób – 37% ankietowanych - wykazała inicjację z alkoholem w przedziale wiekowym 16-18 lat, 29% w przedziale 13-15 lat.

W pytaniu dotyczącym częstotliwości picia alkoholu 33% ankietowanych w ogóle nie spożywa alkoholu, 38% zadeklarowało spożycie rzadziej niż raz w miesiącu, 14% respondentów raz w miesiącu oraz 15% pozostałe osoby spożywające alkohol kilka razy w miesiącu lub częściej. Z osób, które miały doświadczenie z alkoholem, 19% nie kontynuowało jego spożywania.

W pytaniu zamkniętym dotyczącym oczekiwań od władz miasta w kierunku ograniczenia problemów alkoholowych 116 ankietowanych oczekuje realizacji więcej programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, 65 - więcej kontroli punktów sprzedaży alkoholu i 64 ograniczenia dostępności alkoholu w godzinach nocnych (22.00-6.00).

Problem uzależnienia od narkotyków i dopalaczy

Wykres 2. Ocena uzależnienia od narkotyków i dopalaczy

Źródło: Badania własne

Z osób ankietowanych 41% oceniło uzależnienie od narkotyków i dopalaczy jako problem umiarkowany, 23% jako poważny, 22% jako znikomy i 14% bardzo poważny.

Na pytanie dotyczące występowania na terenie miasta problemu z narkotykami, dopalaczami i innymi środkami psychoaktywnymi tylko 32% odpowiedziało twierdząco. Spośród osób ankietowanych 11% deklarowało zażywanie środków uważanych za narkotyki, 41% zna osoby zażywające takie środki.

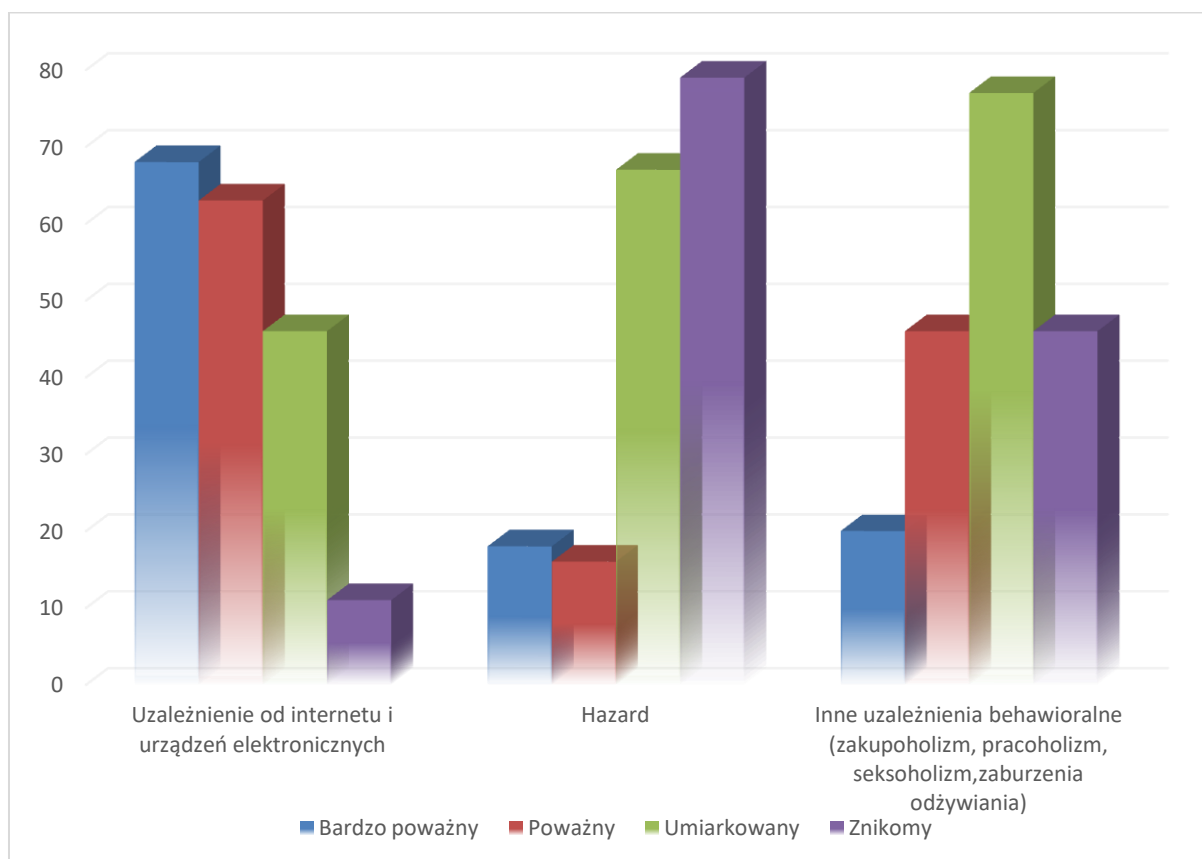
W pytaniu o najczęstsze powody sięgania po narkotyki 128 ankietowanych podaje ciekawość i chęć spróbowania czegoś nowego, a w następnej kolejności po około 66 respondentów podaje ucieczkę od problemów emocjonalnych, chęć poprawy nastroju lub osiągnięcia euforii, problemy życiowe czy wpływ środowiska, w którym zażywanie narkotyków jest normą

Podsumowując, wyniki ankiety wskazują na to, że zdecydowana większość ankietowanych (89%) nie ma doświadczenia z narkotykami, 59% nie zna osób zażywających narkotyki. Tylko 13 % respondentów (24 osoby) wiedzą gdzie uzyskać pomoc w przypadku problemów z narkotykami, 28% słyszało o takich miejscach ale nie zna szczegółów natomiast 59% nie wie gdzie można uzyskać pomoc. To wskazuje na to, że większość osób nie dostrzega problemu narkotyków w swoim najbliższym otoczeniu. Jednak wyniki te mogą podkreślać potrzebę kontynuowania działań edukacyjnych i prewencyjnych w tym zakresie szczególnie wśród dzieci i młodzieży.

Uzależnienia behawioralne

Uzależnieniem behawioralnym, inaczej czynnościowym, nazywamy grupę objawów związanych z wielokrotnym, długotrwałym i utrwalonym powtarzaniem konkretnej czynności. Działanie takie ma na celu zredukowanie złego samopoczucia i wewnętrznego napięcia poprzez osiągnięcie uczucia przyjemności, zaspokojenia, radości czy nawet euforii przez osobę wykonującą daną czynność. Zazwyczaj są to zachowania akceptowane społecznie. Warto podkreślić, że uzależnienia behawioralne są zachowaniami nie związanymi z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, ale z wykonywaniem pewnych czynności (hazard, zakupy, granie w gry itp.), a ich specyfiką jest m.in. utrata kontroli nad tymi zachowaniami czy czynnościami.

Wykres 3. Ocena uzależnień behawioralnych

Źródło: Badania własne

Na pytanie dotyczące uzależnienia od Internetu i urządzeń elektronicznych 36% ankietowanych określa problem jako bardzo poważny, 34%- poważny, 24% jako umiarkowany, a niespełna 6% jako znikomy.

W pytaniu dotyczącym uzależnienia od hazardu zdecydowana większość ankietowanych tj. 81% określa problem jako niezbyt istotny: 44% jako znikomy, 37% umiarkowany.

Inne uzależnienia behawioralne 41% respondentów określa jako problem umiarkowany, natomiast w jednakowej wysokości – po 24% ankietowanych określa problem jako poważny lub znikomy. Spośród respondentów 43% wykazało, że nie spotkało się z problemem uzależnień behawioralnych, wśród mieszkańców miasta Łowicza. Najczęściej wymienianym uzależnieniem behawioralnym jest fonoholizm, wykazany przez 38% ankietowanych. Inne uzależnienia behawioralne nie przekraczają 20% (38 osób). Według opinii 49% ankietowanych uzależnienia behawioralne mają wysoki wpływ na dysfunkcję rodziny, 35% - umiarkowany.

Mimo, że przeważająca część respondentów – 84% (162 osoby) wykazały wysoki lub umiarkowany wpływ uzależnień behawioralnych na dysfunkcję rodziny, to jednak nie ma „wygórowanych oczekiwań” od władz miasta w sprawie kampanii dotyczącej zagrożeń – 48% nie ma zdania, a 21% nie ma oczekiwań. W pytaniu dotyczącym pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych 73% respondentów nie ma zdania lub nie wie gdzie dostępna jest taka pomoc.

Podsumowując, wyniki ankiety większość respondentów ma ograniczoną wiedzę na temat uzależnień behawioralnych.

W społeczeństwie panuje stereotyp dotyczący uzależnień behawioralnych. Ludzie pewne zachowania postrzegają jako rozrywka dla bogaczy, tak jak hazard czy zakupy. Dlatego też uzależnienia behawioralne w porównaniu do innych uzależnień mają w opinii społecznej znacznie mniejszą wagę. W związku z tym jednym z zadań gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych powinno być upowszechnianie wiedzy dotyczącej uzależnień behawioralnych.

Ze względu na skalę zasięgu uzależnienia behawioralne stają się bardzo poważnym problemem społecznym i świadczą o tym statystyki z ostatnich lat. Straty wynikające z uzależnienia są wielowymiarowe, dotyczą problemów funkcjonowania rodziny, zawodowego, edukacyjnego, ekonomicznego i konfliktów z prawem. Cechą uzależnień staje się ich współwystępowanie np. pracoholicy często sięgają po substancje pobudzające i narkotyki, osoby uzależnione od hazardu mają problem z alkoholem. Niepokojące jest zjawisko, że uzależnionymi stają się osoby coraz młodsze wiekowo, rośnie ryzyko uzależnień w okresie adolescencji, narasta problem wśród dzieci. W przypadku dzieci i młodzieży odnotowuje się szybsze przechodzenie od zachowań ryzykownych, fazy eksperymentów do uzależnienia, niż ma to miejsce w przypadku dorosłych. O ile w świadomości społecznej istnieje wiedza na temat problemów alkoholowych i związanych z zażywaniem narkotyków, o tyle problem uzależnień behawioralnych jest ciągle traktowany marginalnie i z pobłażaniem. Minimalizowanie znaczenia uzależnień behawioralnych ma wymierne konsekwencje w przypadku dzieci i młodzieży. Jeśli problem ryzykownych zachowań jest niedostrzegalny bądź bagatelizowany przez rodziców i opiekunów, to wiąże się to z dość późnym reagowaniem na już zaawansowane uzależnienie, które przejawia się wymiernymi konsekwencjami np. związanymi z edukacją szkolną, zaburzeniami emocjonalnymi i prawidłowym rozwojem osobowości. Nasilenie uzależnień behawioralnych związanych z technologiami cyfrowymi jest szczególnie widoczne na przełomie szkoły podstawowej i średniej. Uważa się, że wiek 12-14 lat jest eksplozją zachowań ryzykownych, które prowadzą do uzależnień.

Punktem wyjścia dla działań profilaktycznych uzależnień jest wiedza o czynnikach chroniących i o czynnikach ryzyka.

W kontekście profilaktyki zaadresowanej do dzieci i młodzieży czynnikami chroniącymi uznaje się:

- pozytywne relacje z istotnymi osobami z najbliższego otoczenia, w tym z rodzicami, opiekunami oraz rówieśnikami,
- kontrola rodzicielska ale i zaangażowanie rodziców w życie dziecka, jasne zasady, poczucie zaufania i wsparcia,
- cechy i własności indywidualne młodego człowieka, pozytywny obraz siebie (samoocena), kompetencje psychospołeczne,
- jakość szkolnictwa,
- zasoby pozarodzinnego otoczenia społecznego i miejsca zamieszkania (zorganizowane zajęcia pozalekcyjne, bezpieczne sąsiedztwo, dostęp do pomocy itd.).

Natomiast do czynników ryzyka należą:

- brak wsparcia ze strony rodziców, konflikty w rodzinie,
- silna potrzebna mocnych wrażeń,
- impulsywność i skłonność do ryzyka,
- niska samoocena,

- niepowodzenia w nauce szkolnej,
- deficyt w umiejętnościach radzenia sobie ze stresem lub trudnymi emocjami.

Do strategii zapobiegania uzależnieniom behawioralnym należą: rozwijanie kompetencji psychospołecznych dzieci i młodzieży oraz rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów plus przekazywanie wiedzy. Edukacja rodziców w tym temacie jest bardzo ważna. Dzięki temu rodzice mogą nauczyć się jak prawidłowo wprowadzić określone zasady zdrowego korzystania przez dzieci z dobrodziejstw chociażby Internetu.

IV. OGRANICZENIA DOSTĘPNOŚCI ALKOHOLU

1. Zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Łowiczu Nr LX/421/2018 z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Miasta Łowicza, zmienioną uchwałą Rady Miejskiej w Łowiczu nr V/35/2019 z dnia 24 stycznia 2019 r. zmieniającą uchwałą Rady Miejskiej w Łowiczu nr LX/421/2018 z dnia 26 lipca 2018 r. – ustalającą maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Miasta Łowicza, uchwalono że:

- a) liczba zezwoleń dla poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia poza miejscem nie może przekraczać ogółem 210 zezwoleń,
- b) liczba zezwoleń dla poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży nie może przekraczać ogółem 110 zezwoleń.
- c) ustala się na terenie Gminy Miasta Łowicza następujące zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów, w ten sposób, że miejsce sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nie może być usytuowane w odległości mniejszej niż 50 mb od: żłobków, przedszkoli, szkół, placówek opiekuńczo-wychowawczych, obiektów kultu religijnego, kościołów, cmentarzy i kaplic w których odbywają się regularne nabożeństwa

2. Nie sprzedaje się i nie podaje się napojów alkoholowych na zabawach i festynach organizowanych na terenach placówek oświatowych.

V. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Celem głównym Gminnego Programu jest zapobieganie uzależnieniom od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych poprzez podniesienie poziomu wiedzy i świadomości na temat szkodliwości ich stosowania, a także ograniczenie szkód zdrowotnych, społecznych oraz zaburzeń życia rodzinnego, będących ich następstwem, a także zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już występującymi problemami na poziomie lokalnym.

VI. CELE OPERACYJNE

1. Zapobieganie powstawaniu problemów alkoholowych, uzależnień behawioralnych

przeciwdziałanie narkomanii, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

2. Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej, prawnej i psychologicznej dla osób uzależnionych od alkoholu/ innych substancji psychoaktywnych oraz członków ich rodzin, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym.
4. Zwiększanie oddziaływań promujących zdrowy styl życia, wolny od alkoholu i narkotyków i innych uzależnień behawioralnych.

VII. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA LATA 2025-2028

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem			
Nr zadania	Opis	Wskaźniki	Termin
1.1	Wsparcie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych realizowanej przez podmioty lecznicze	- liczba placówek objętych dofinansowaniem, - liczba osób uczestniczących w tych działaniach	cały rok
1.2	Podejmowanie działań mających na celu udzielanie porad i konsultacji osobom uzależnionym, zagrożonym narkomanią, ich rodzinom i innym poprzez prowadzenie działań motywujących do podjęcia leczenia	- liczba udzielonych porad i konsultacji, - liczba zgłaszających się osób	cały rok
1.3	Udzielanie informacji dla osób nadużywających alkoholu, uzależnionych oraz ich rodzin, obsługiwanego przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	- liczba konsultacji	cały rok
1.4	Finansowanie wniosków i opinii biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu wniesionych do sądu w sprawie o zobowiązanie do podjęcia	- liczba skierowanych wniosków do sądu	cały rok

	leczenia odwykowego		
--	---------------------	--	--

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Nr zadania	Opis	Wskaźniki	Termin
2.1	Zwiększanie skuteczności i dostępności specjalistycznej pomocy dla rodzin w związku z występowaniem przemocy w rodzinie oraz nią zagrożonych	- liczba udzielonych porad i konsultacji, - liczba zgłaszających się osób	cały rok
2.2	Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie poprzez organizację i/lub dofinansowanie szkoleń i podnoszenie kwalifikacji służb, instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem zjawisku przemocy w rodzinie	- liczba działań, - liczba odbiorców	cały rok
2.3	Prowadzenie działań informacyjno - edukacyjnych w obszarze profilaktyki i zachowań ryzykownych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i promocji zdrowego stylu życia poprzez organizowanie kampanii społecznych i innych wydarzeń lokalnych, skierowanych do osób/rodzin dotkniętych przemocą	- liczba działań, - liczba odbiorców	cały rok
2.4	Dofinansowanie programów edukacyjno – profilaktycznych, psychoterapii uzależnienia, maratonów i zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu oraz doznających przemocy w rodzinie	- liczba działań, - liczba odbiorców	cały rok

2.5	Realizacja programu rozwoju osobistego i umiejętności społecznych dla osób z syndromem dorosłych dzieci alkoholików	- liczba osób uczestniczących w programie, - liczba przeprowadzonych spotkań w ramach realizacji programu	cały rok
2.6	Gromadzenie i udostępnianie informacji na temat miejsc i możliwości udzielenia pomocy w środowisku lokalnym	- spis instytucji, ilość materiałów informacyjnych	cały rok
2.7	Prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym	- liczba wspartych placówek, - liczba uczestników zajęć opiekuńczo-wychowawczych	cały rok

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, sportowo-rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

Nr zadania	Opis	Wskaźniki	Termin
3.1	Upowszechnianie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych, w tym dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych, prowadzenie kampanii społecznych, strony internetowej i innych materiałów edukacyjnych	- liczba zakupionych materiałów edukacyjnych - liczba osób objętych działaniem	cały rok
3.2	Prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych adresowanych do dzieci i młodzieży z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej	- liczba zrealizowanych działań, - liczba odbiorców	cały rok
3.3	Realizacja warsztatów i szkoleń z zakresu profilaktyki dla rodziców	- liczba warsztatów,	cały rok

	uczniów	szkoleń, - liczba odbiorców	
3.4	Organizowanie i dofinansowanie szkoleń, warsztatów udziału w konferencjach z zakresu profilaktyki uzależnień behawioralnych dla różnych grup zawodowych: nauczycieli, pedagogów, wychowawców, pracowników socjalnych, funkcjonariuszy policji oraz innych osób zajmujących się na terenie gminy realizacją zadań z zakresu uzależnień	- liczba sfinansowanych szkoleń, - liczba przeszkolonych osób	cały rok
3.5	Organizowanie i realizowanie programów profilaktycznych i socjoterapeutycznych zapobiegających uzależnieniom, adresowanych przede wszystkim do dzieci i młodzieży, na terenie szkół i innych placówek opiekuńczo – wychowawczych	- liczba przeprowadzonych programów, - liczba uczestników programów	cały rok
3.6	Organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych, sportowo – rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży	- liczba wspartych organizacji, - liczba uczestników zajęć sportowych, sportowo – rekreacyjnych	cały rok
3.7	Tworzenie dodatkowych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży wywodzących się z rodzin dotkniętych problemem uzależnień	- liczba podmiotów objętych działaniem, - liczba uczestników	w okresie ferii zimowych i wakacji
3.8	Dofinansowanie tworzenia miejsc mających na celu zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, stanowiących alternatywę dla zachowań	- wydatkowane środki finansowe	cały rok

	ryzykownych		
3.9	Wspieranie działań zakresu profilaktyki uzależnień, w tym trzeźwości kierowców realizowanych przez Policję	- liczba działań, - liczba odbiorców	cały rok
3.10	Prowadzenie działalności profilaktycznej w stosunku do dzieci i młodzieży (m.in. konkursów, imprez integracyjnych, happeningów, koncertów i innych)	- liczba zorganizowanych wydarzeń, - liczba uczestników	cały rok
3.11	Przygotowanie i prowadzenie społecznych kampanii przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie	- liczba wydarzeń	cały rok
3.12	Zakup wydawnictw, prasy i innych materiałów edukacyjnych oraz opracowywanie i wykonywanie materiałów służących oddziaływaniom profilaktycznym z zakresu miejskiego programu	- ilość zakupionych materiałów	cały rok

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii

Nr zadania	Opis	Wskaźniki	Termin
4.1.	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie klubu abstynenta oraz innych form działań pomocowych, samopomocowych, edukacyjnych, poza terapią, których odbiorcami są osoby uzależnione oraz ich rodzin	- liczba podmiotów objętych działaniem, - wysokość wsparcia finansowego	cały rok

4.2	Przekazanie dotacji na realizację zadań publicznych w zakresie zdrowia publicznego, w tym przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym oraz promocję zdrowego trybu życia	- liczba sfinansowanych działań - liczba odbiorców	cały rok
4.3	Współpraca z instytucjami: szkołami podstawowymi i średnimi, placówkami ochrony zdrowia, stowarzyszeniami itp. działającymi w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii	- liczba sfinansowanych działań - liczba odbiorców	cały rok
4.4	Prowadzenie edukacji publicznej w obszarze profilaktyki i zachowań ryzykownych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i promocji zdrowego stylu życia poprzez organizację kampanii społecznych i innych wydarzeń lokalnych, skierowanych do wszystkich mieszkańców	- liczba działań - liczba odbiorców	cały rok
4.5	Prowadzenie rozmów motywujących z osobami uzależnionymi od alkoholu oraz ponoszenie wydatków związanych z działalnością Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	- ilość wniosków skierowanych do MKRPA - ilość odbytych rozmów z osobami skierowanymi do MKRPA - ilość odbytych rozmów z członkami rodzin	cały rok

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Nr zadania	Opis	Wskaźniki	Realizator	Termin
5.1	Dokonywanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z ustawą z dnia 29 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	- liczba przeprowadzonych kontroli	MKRPA	cały rok
5.2	Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	- liczba interwencji	MKRPA	cały rok
5.3	Składanie do organów policji wniosków o wszczęcie postępowania dowodowego	- liczba złożonych wniosków	MKRPA	cały rok

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej

Nr zadania	Opis	Wskaźniki	Termin
6.1	W przypadku utworzenia centrum integracji społecznej i klubów integracji społecznej przewiduje się udzielenie wsparcia finansowego	- wysokość wsparcia finansowego	cały rok

7. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego

Nr zadania	Opis	Wskaźniki	Termin
------------	------	-----------	--------

7.1	Edukacja osób uzależnionych i ich rodzin w problematyce uzależnienia i możliwościach podjęcia leczenia oraz pomoc w integrowaniu osób uzależnionych ze środowiskiem lokalnym	- liczba działań - liczba odbiorców	cały rok
-----	--	--	----------

VIII. MONITORING I EWALUACJA

1. Monitorowanie stanu realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2028 odbywać się będzie poprzez:
 - a) zbieranie i analizę danych statystycznych i dokumentacji z instytucji działających na terenie miasta,
 - b) wymianę informacji między instytucjami i podmiotami zaangażowanymi w realizację zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i uzależnieniom behawioralnym,
 - c) analizę sprawozdań z realizacji programów profilaktycznych i socjoterapeutycznych w szkołach i innych placówkach,
 - d) monitoring i ewaluację zapisów programu, polegających na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian.
2. Roczne sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu, zostanie przedstawione Radzie Miejskiej w Łowiczu w terminie do 30 czerwca każdego kolejnego roku w okresie realizacji Programu.

IX. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Ustala się następujące zasady finansowania pracy członków Komisji:

1. Za udział w pracach Komisji członkowie otrzymują miesięczne wynagrodzenie w następujących wysokościach brutto:
 - a) Przewodniczący – 30% minimalnego wynagrodzenia;
 - b) Wiceprzewodniczący – 22% i Sekretarz – 30% minimalnego wynagrodzenia;
 - c) Członkowie Komisji – 19% minimalnego wynagrodzenia.
2. Przez minimalne wynagrodzenie, o jakim mowa wyżej, rozumie się wynagrodzenie określone na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. z 2023 r. poz. 1893 z późn. zm.).
3. Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łowiczu przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową na zasadach określonych w rozporządzeniu dotyczącym zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju z zastrzeżeniem, iż podróżą służbową jest wykonywanie zadań przez członków Komisji

określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2028, poza miejscowością Łowicz.

4. Każda nieobecność członka Komisji w posiedzeniu, zgodnie z przyjętym planem pracy Komisji, powoduje obniżenie wynagrodzenia o 25% jego wysokości brutto za dany miesiąc.
5. Wynagrodzenie za dany miesiąc obliczane na podstawie list obecności jest wypłacane do 10-go dnia następnego miesiąca.
6. Zgodnie z art. 4¹ ust. 4 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w skład gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

X. PRZEWIDYWANE EFEKTY

1. Podniesienie świadomości mieszkańców wobec skutków nadużywania alkoholu, środków psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych, stosowania przemocy.
2. Zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach, wynikających z uzależnienia i współuzależnienia.
3. Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej, prawnej i psychologicznej dla osób uzależnionych oraz ich rodzin
4. Zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych problemem uzależnień
5. Zwiększanie oddziaływań promujących zdrowy styl życia, wolny od alkoholu i narkotyków

Zakładanym efektem realizacji programu jest ograniczenie występowania problemów związanych bezpośrednio z używaniem alkoholu i narkotyków uzależnieniami behawioralnymi, a także stworzenie spójnego systemu wsparcia oraz pomocy dla osób i rodzin zagrożonych/dotkniętych problemem uzależnień oraz zwiększenie jego skuteczności.

XI. FINANSOWANIE

1. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz środki pochodzące z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300ml, zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. W/w dochody stanowią dochód gminy, który w całości jest przekazywany na realizację Programu.
3. Z uwagi na trudne do określenia wysokości rzeczywistych wpływów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wydatki na działania programu będą zawarte bezpośrednio w Budżecie Miasta i oparte o szacunkową kwotę wpływów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do

Budżetu Miasta w danym roku. Niewykorzystane środki finansowe w danym roku kalendarzowym, przechodzą na rok następny

4. Realizacja zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii ujęta jest w Budżecie Miasta Łowicza w Dziale 851 Ochrona Zdrowia, Rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz Rozdział 85153 – Zwalczanie narkomanii.

XII. REALIZACJA PROGRAMU

1. Za realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2028 odpowiedzialny jest Wydział Współpracy, Kultury, Sportu i Turystyki w Urzędzie Miejskim w Łowiczu.
2. Partnerami i realizatorami będą m.in:
 - a) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu,
 - b) Komenda Powiatowa Policji w Łowiczu,
 - c) Komenda Powiatowej Straży Pożarnej w Łowiczu,
 - d) Zespół Interdyscyplinarny,
 - e) placówki oświatowe,
 - f) instytucje kultury,
 - g) organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, związki wyznaniowe.
3. Określone zadania programu mogą być zlecane osobom fizycznym, instytucjom, organizacjom pozarządowym na podstawie zawieranych umów cywilno-prawnych, bądź zlecane w formie dofinansowania realizacji zadań własnych Gminy (konkursy ofert dla organizacji pozarządowych) lub też w drodze zawartych porozumień między Urzędem Miejskim, a konkretnymi instytucjami.

Uzasadnienie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Łowicza na lata 2025 - 2028 został opracowany w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz.1939). Program obejmuje zadania własne gminy w zakresie realizacji działań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii oraz Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025. Program stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Gminna sporządza program na okres nie dłuższy niż 4 lata. Elementem gminnego programu są również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym, tj. zespołem objawów związanych z utrwalonym, wielokrotnym powtarzaniem określonej czynności ub grupy czynności. Wspólną cechą wszystkich uzależnień jest zaburzona kontrola impulsów, którym osoba z takimi problemami nie jest w stanie się oprzeć, a poddanie się im przynosi poczucie przyjemności, ulgi, zaspokojenia. Profilaktyka uzależnień oznacza świadome działanie nastawione na jednostki lub grupy społeczne mające na celu ograniczanie rozmiarów używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych oraz zapobieganie różnorodnym problemom z tym związanym zanim one wystąpią.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.